

Översättning av participformer från finska till svenska

Nea-Maria Suominen
Kandidatavhandling
Institutionen för språk- och översättningsvetenskap
Humanistiska fakulteten
Åbo universitet
Maj 2025

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on
tarkastettu

Turnitin OriginalityCheck –järjestelmällä

Kandidatuppsats

Nordiska språk

Nea-Maria Suominen

Översättning av participformer från finska till svenska

16 s, 3 s. bilagor

Min kandidatavhandling handlar om översättning av finska participformer som fungerar som adjektivattribut, dvs. de finska participformer som slutar med *-va/-vä* och *-nut/-nyt*. Syftet med avhandlingen är att undersöka vilka motsvarigheter finska participformer översätts till svenska och hurdana val översättaren har gjort och varför. Avhandlingen diskuterar också översättningsprocessen och översättning som yrke samt AI-översättning.

Avhandlingens material består av Emmi Itärantas bok, *Teemestarin kirja* (2012) och dess svenska översättning *Minnet av vatten* (2017), översatt av Camilla Frostell. Böckerna valdes till material för avhandlingen eftersom deras språk är mycket rikt, mångsidigt och fantasifullt, varför det är intressant att analysera de val som översättaren har gjort. Materialet har insamlats genom systematisk excerpering av participformer i det finska originalet och motsvarande ställen i den svenska översättningen. I analysen har jag använt i huvudsak kvalitativa metoder och kategorisering och gruppering.

Undersökningens resultat visar att många olika faktorer har påverkat översättarens val i den svenska översättningen. Även om det finns flera hotbilder kopplade till artificiell intelligens (AI), visar jämförelsen att AI förstår textens kontext och nyanser sämre än en mänsklig översättare. Mot denna bakgrund skulle även Emmi Itärantas andra böcker och deras översättningar till svenska och andra språk vara intressanta att undersöka i fortsättningen.

Nyckelord: översättning, finska, svenska, particip, adjektivattribut

Innehållsförteckning

Abstrakt

1	Inledning	4
1.1	Syfte	4
1.2	Material och metod	5
1.3	Disposition	5
2	Teoretiska utgångspunkter	6
2.1	Participformerna i finska	6
2.2	Översättningsprocess	6
2.3	Översättning som yrke och AI	7
2.4	AI	7
2.5	Teemestarin kirja och Minnet av vatten	8
3	Analys	9
3.1	Översikt över presensparticip och perfektparticip i det finska originalet	9
3.2	Översättningarna till svenska	11
3.3	Diskussion kring översättarens val	13
3.4	Analys av AI-översättning	13
4	Sammanfattning och diskussion	15
	Litteratur	16
	Bilagor	17
	Bilaga 1	17
	Bilaga 2	18

1 Inledning

Den här kandidatuppsatsen handlar om översättning av participformer som man använder som adjektivattribut, dvs. participattribut. Participformer är mycket vanliga attribut och centrala inslag speciellt i skönlitteratur. Några exempel på participformer på finska är *juokseva*, *hymyilevä*, *ruostunut* och *kulkenut* som i följande exempel:

Pellolla on **juokseva** koira.

Minua vastaan käveli **hymyilevä** tyttö.

Ruostunut avain ei sovi lukkoon.

Kadulla **kulkenut** mies oli heidän naapurinsa.

Skönlitterära verk översätts ofta från ett språk till ett annat. I min kandidatuppsats fokuserar jag på översättning av participattribut från finska till svenska. Det är viktigt att översättarnas arbete värdesätts, eftersom översättning som yrke blir mer och mer digitaliserat och automatiserat. Maskinell översättning (bl.a. AI) har inte samma känsla för nyanser i språket som en mänsklig översättare, och participformer kan därför bli ensidigare.

1.1 Syfte

Syftet med min kandidatuppsats är att undersöka översättning av participformer som adjektivattribut från finska till svenska. Mina forskningsfrågor är följande:

- Vilka participattribut förekommer i det finska originalet?
- Hur har participattributen översatts till svenska?
- Vad kan ha påverkat översättarens val?

Den första frågan innebär en översikt över participformerna i det finska originalet. Den andra frågan handlar om de val som översättaren har gjort i den svenska översättningen, t.ex. om det finns direkta motsvarigheter till originalet på finska. Översättaren kan i stora drag antingen översätta participformer direkt från originaltexten, ändra dem på något sätt, t.ex. till en relativ bisats eller utelämna någonting. Den tredje frågan diskuterar vad som eventuellt kan ha påverkat översättarens val när den finska boken har översatts till svenska.

1.2 Material och metod

Materialet i avhandlingen består av Emmi Itärantas roman *Teemestarin kirja* (2012) och dess svenska översättning *Minnet av vatten* (2017). Översättningen har gjorts av Camilla Frostell. Boken handlar om att vatten sinar i världen och hur en ung dam vid namnet Noria, som ska bli temästare måste skydda familjens hemlighet.

Min teknik för insamling av material är systematisk excerpering av participformerna i det finska originalet och motsvarande ställen i den svenska översättningen.

Det finns både aktiva och passiva participformer i det finska originalet, men analysen kommer att avgränsas till aktiva participformer som slutar med -va/-vä och -nut/-nyt. Undersökningen gäller 10 kapitel av de totalt 19 kapitlen i boken, samt prolog och epilog, vilket gör 123 sidor av de totalt 266 sidorna. Antalet participattribut i den finska boken som ingår i materialet är 16 particip med ändelsen -nut/-nyt och 22 particip med ändelsen va/-vä. Jag kommer att kategorisera och gruppera olika participformer och använda i huvudsak kvalitativa metoder.

1.3 Disposition

Kapitel 2 presenterar teoretiska utgångspunkter på participformer, översättning och Emmi Itärantas produktion. Kapitel 3 innehåller analysen av översättning av participformer och en översikt över hur en AI-översättning skulle se ut. Kapitel 4 sammanfattar avhandlingens resultat.

2 Teoretiska utgångspunkter

I detta kapitel definieras participformer i finska. Kapitlet handlar också om översättning som yrke och Emmi Itärantas böcker.

2.1 Presens- och perfektparticipformerna i finska

Som nämnd tidigare är particip vanliga attribut och centrala i skönlitteratur. Participformer i finska definieras som infinitivformer som böjs som nominaler och fungerar som adjektiv.

Enligt Varjo (2018) används presensparticip för att uttrycka pågående tid. Om man förvandlar participformen (*haukkuva koira*) till en relativsats står predikatet i relativsatsen i presensform (*koira, joka haukkuu*). Perfektparticip uttrycker i sin tur tidigare situationer eller situationer som har börjat innan den aktuella situationen (*Torilla haukkunut koira on hänen*). Då står predikatet i en motsvarande relativsats i imperfekt (*Hänen koiransa, joka haukkui torilla*), perfekt eller pluskvamperfekt.

De två aktiva participformer som finns i finska är VA-particip och-NUT-particip. (Vilkuna, 2008). Några exempel på participattribut: ”Minua vastaan käveli **hymyilevä** tyttö,” ”Pihalla oli **juokseva** koira,” tai ”Takassa näkyi **palanut** tulitikku.”

2.2 Översättningsprocess

Översättning är en mångsidig process med många olika faktorer som påverkar den. Enligt Ingo (2007: 30) består översättningsprocessen av tre delar, som är analys, överföring och bearbetning. I en grammatisk analys utreder man hur kärnsatserna kopplats med varandra i originaltexten. (Ingo 2007: 44) Lågland (2020: 10) skriver att textens betydelse överförs genom att undersöka morfem, ord och enskilda uttryck. Enligt Novoterm (2019) bearbetning av text består av större ändringar än textredigering. Vid bearbetning kan man skriva om hela textstycken.

Enligt Vehmas-Lehto (1999: 12) kunde översättning definieras som följande: när man översätter, uttrycker man på målspråkets sätt det som redan har uttryckts på källspråket. En idé folk har om översättare är att om en person kan två språk riktigt bra eller är tvåspråkig så är hen en färdig översättare. Översättning är en komplicerad process där översättaren måste ta hänsyn till olika saker och göra val mellan olika alternativa översättningar. (a.a.: 16). Enligt Vehmas-Lehto (a.a.: 26) finns det tre möjliga sätt att jobba med en översättning. Godtycklig

översättning betyder en uppfattning att man kan göra vad som helst med den text som översätts. Detta kan också kallas för bara adaptering eller bearbetning. Med formell motsvarighet är målet är att komma så nära källskrift som möjligt. Mellan de två sätten finns fri översättning där målet är att förmedla källskriftens sakinhåll och andra viktiga saker men också att ta målspråkets krav i beaktande.

2.3 Översättning som yrke och AI

När man talar om översättning som yrke t finns det tre typer av översättare: facköversättare, skönlitterära översättare och film- och tv-översättare. Facköversättare översätter andra texter än skönlitterära texter. Facköversättare är oftast väl insatta i ett eller flera fackområden. Skönlitterära översättare översätter texter av olika slag, men kan också översätta facktexter om de är av allmän karaktär. Film- och TV-översättare översätter tal i filmer, TV-program och nyhetsinslag. (Framtid)

AI-översättning har blivit mer och mer populärt under de senaste åren. Därför är det viktigt att beakta AI även i samband med översättarutbildning vid universitet. Vad gäller översättning kan AI enligt Kontinen (2024) vara ett nyttigt hjälpmedel i t.ex. informationssökning och ordinsamlingsarbete. AI kan till exempel identifiera termer genom en approach som baserar sig på språkvetenskap, statistik eller neuronät.

2.4 AI

Artificiell intelligens (AI) kan karaktäriseras som en maskin med mänskliga drag, såsom resonerande, inlärning, planering och kreativitet.

AI har inte samma förståelse om språk som en mänsklig översättare, som till exempel förstår kontext och fina nyanser i texten bättre än AI. Järvinen (2023: 101) skriver om ett misstag som AI begått 2016 när Google Translate förändrade frasen ”Ryska federationen” på ukrainska till ”Mordor” på ryska, som är ett hemvist av ondska i Tolkiens bokserie *Sagan om ringen*.

Europeiska kommissionen definierar att det finns två typer av AI. Den ena typen innebär programvara AI (till exempel virtuella assistenter och sökmotorer) och den andra typen

”förkroppsligad” AI (till exempel robotar och självkörande bil). Olika AI teknologier har existerade för mer än 50 år.

Enligt Finansministeriet kan AI hjälpa bl.a. maskiner, apparater och program fungera rationellt enligt uppgift och situation. AI-baserade system kan också minska kostnader, befria arbetstid för mera viktiga uppgifter och förbättra service för kunder.

2.5 Teemestarin kirja och Minnet av vatten

Den finska romanen *Teemestarin kirja* kom ut 2012 på förlaget Teos och dess svenska översättning *Minnet av vatten* av Camilla Frostell kom ut 2017. Bokens händelser fokuserar kring sjuttonåriga Noria, som lär sig att bli temästare. En enorm katastrof – klimatförändring eller någonting annat – har skälvt mänskligheten som försöker streta på med sinande vattenresurser. Brist på vatten beror på en mäktig diktatur som reglerar vattenmängden. Andra karaktärer i romanen är Norias mamma och pappa, hennes vän Sanja med familj, major Bolin och kommandant Tato.

3 Analys

Analyskapitlet svarar på de tre forskningsfrågorna om participattribut i det finska originalet och dess svenska översättning. Här diskuteras också hurdana val översättaren har gjort i den svenska översättningen.

3.1 Översikt över presensparticip och perfektparticip i det finska originalet

Det finska materialet består av 38 participattribut av vilka 22 är presensparticip och 16 är perfektparticip. På de undersökta sidorna av boken är -VA/-VÄ -particip mer frekventa än -NUT/-NYT -particip. Språket i Emmi Itärantas bok är rikt och innehåller många olika participattribut.

Presensparticipen utgår från följande verb:

kuultaa,

kellua,

ryömiä,

levitä,

kelottua,

kellertää,

kuumentua,

haparoida,

palaa,

kimaltaa,

aaltoilla,

kulkea,

kuvaila,

mekastaa,

paeta,

haipua,

käpertyä,

hiertää,

kumpuilla,

valua,

riippua,

kuhista

Perfektparticip bygger på följande verb:

kiteytyä,

naarmuuntua,

kietoutua,

haaltua (haalistua),

kätkeytyä,

kulua,

kuihtua,

takertua,

tahriintua,

kolhiintua,

hiutua,

hapertua,

murtua,

liuskoittua,

umpeutua,

haalistua

Några exempel på participformer i det finska originalet:

- 1) roihukärpästen **kellertävä** kimallus syttyi hämärässä.
- 2) Kuolajärven **kimaltava, aaltoileva** siluetti – sekä
- 3) -- kourallinen unisina **ryömiviä** kärpäsiä.

Oftast finns ett participattribut per sida i böckerna, ibland var där flera uppslag med inga participattribut.

Exempel -VA-particip:

- 4) Nostin hyönteishupun päähäni ja astuin **palavaan** helteeseen. (s. 63)
- 5) Toisessa suunnassa oli Kuolleen metsän takkuinen, hitaasti **kelottuva** runkoryteikkö. (s. 12)

Exempel -NUT-particip:

- 6) Painoni alle **takertunut** ryppy paidassani kaivautui lihaksiin. (s. 146)
- 7) **Hiutunut** paidanhiha pilkotti arkun suljetun kannen alta -- (s. 183)

Presensparticipattributen kombineras mest med konkreta verb som beskriver rörelse eller ändring av plats eller tillstånd:

- 8) Det lät **som när tevattnet börjar sjuda** i botten på en järnkittel -- (s. 14)

Perfektparticipattributen kombineras mest med konkreta verb som har med yttre ändringar att göra, till exempel förändringen från vatten till is:

- 9) -- gick det att vandra över **kristalliserat** vatten som kallades för is. (s. 9)

3.2 Översättningarna till svenska

De flesta översättningarna till svenska är direkta översättningar, dvs. det finska participattributet har översatts med ett attribut till svenska. Även om alla ord inte var fullständiga motsvarigheter till det finska originalet, hade satsstrukturer inte ändrats.

Av de totalt 22 -VA/-VÄ presensparticipen är 13 direkta översättningar och 9 har översatts till som-satser.

Exempel på direkta översättningar av -VA/-VÄ-participformer på svenska:

10) Jag tog på mig insektshuvan och klev ut i den **glödande** hettan. (s. 57)

11) -- när vi tog våra första **stapplande** steg på bytorget. (s. 57)

Exempel på översättningar av -VA/-VÄ-participformer som översatts till som-satser

12) I andra riktningen låg Döda skogens raggiga gytter av träd **som långsamt torkade på rot** (s. 12).

13) De hade doppar fingrarna i bäckar **som rann utför branterna** och i mörka sjöar stillnade av is --(s. 160)

I det första exemplet på översättning av -VA/-VÄ -som-satser har participformen på finska varit ”kelottuva” och det finns inte ett motsvarande ord på svenska, så har det varit lättare att ändra texten lite. I det andra exemplet var den finska participformen ”valuva” och även om det finns ett motsvarande ord på svenska är det möjligt att översättaren har velat beskriva bäckar i mer detalj och därför har ändrat uttrycket till en som-sats.

Av de totalt 16 -NUT/-NYT perfektparticipen är 14 direkta översättningar och två har översatts till som-satser.

Exempel på -NUT/-NYT-participformer på svenska:

14) Han hade ett fläckigt tygstycke bundet om ena armen --(s. 139)

15) En **fransig** skjortärm stack upp under det stängda locket --(s. 166)

Exempel på -NUT/-NYT-participformer som översatts till som-satser:

16) Till de bästa fynden hörde delar som hade ingått i den gamla erans sönderslagna teknologi, komponenter **som bestod av både metall och plast** (s. 23) –

17) Vecket **som skjortan bildade** under min tyngd skar in i ryggmusklerna. (s. 133)

I det första exemplet av översättningar av -NUT/-NYT -som-satser har den finska participformen varit ”yhteenkietounut” och det finns inte en direkt motsvarighet till det på

svenska, som har säkert påverkat översättarens val. I det andra exemplet är participformen på finska ”takertunut” och igen finns det inte en direkt motsvarighet till ordet på svenska.

Den stora majoriteten av de olika motsvarigheterna är attribut direkt översatta från finska, vilket innebär att participformer på finska blev participformer också på svenska. Det är intressant att märka hur de flesta -VA/-VÄ-participformerna har översatts till relativa som-satser i jämförelse med de två meningar som hade blivit som-satser av de -NUT/-NYT-participformer.

3.3 Diskussion kring översättarens val

En sak som kan ha påverkat översättarens val är att det kanske inte finns motsvarande ord för alla ord i målspråket. Camilla Frostell översätter både ”aaltoileva” och ”kumpuileva” som ”böljande”:

18) Myöhemmin, kun edessä alkoi siintää Kuolajärven kimaltava, **aaltoileva** siluetti holvimaisine rakennuksineen (s. 83) –

→ Längre fram, när den skimrande, **böljande** silhuetten av Kuolajärvi och dess välvda byggnader --(s. 75)

19) Näyttö syttyi ja äidin pyöreä, **kumpuileva** (s. 149) käsiala ilmaantui näkyviin.

→ Skärmen tändes och min mors runda, **böljande** handstil fyllde den. (s. 136)

Valet att översätta några -VA/-VÄ och -NUT/-NYT participattribut som relativa som-satser har antagligen gjorts för att återge bokens rika språk, och för att det inte finns direkta översättningar för de finska orden. En sak som kan ha påverkat översättarens val kan vara kulturella skillnader mellan finsk och svensk kultur och vad översättaren har tänkt att vara viktiga att förmedla till de svenska läsarna av boken och vilka saker att utelämna.

3.4 Analys av AI-översättning

Jag använde ChatGPT som jämförelse och lät den översätta några meningar till svenska från den finska boken:

Tabell 3. Jämförelse mellan den finska boken, Frostells översättning av svenska boken och ChatGPT

Original finska bok	Svenska översättning	ChatGPT
"Parhaita löytöjä olivat entismaailman rikkinäisen	"Till de bästa fynden hörde delar som hade ingått i den	"De bästa fynden var en trasig del av forntidens teknologi,

teknologian osan, yhteenkietoutunut (s. 25) muovi ja metalli --"	gamla erans sönderslagna teknologi, komponenter som bestod av både metall och plast (s. 23) --"	sammanflätad plast och metall (s. 25) --"
"Sisällä oli hiukan kolhiintunut (s. 179), mutta muuten melko hyväkuntoinen viestin --"	"Inuti låg ett lite tillbucklad (s. 163), fast annars hyfsat välbehållen podd --"	"Inuti fanns ett något tilltufsats (s. 179), men annars ganska välbevarat meddelande --"
"Näin kivilaattojen poimut, niiden reunoiltaan epätasaiseksi liuskottuneen (s. 229) muodon --"	"Jag sår vecken i stenplattorna, de naggade och ojämna (s. 206) kanterna --"	"Jag såg stenplattornas veck, deras form som flikats ojämnt i kanterna (s. 229) --"
"Vannon, että ainoa, mikä esti heidän mekastavaa (s. 89) lapsilaumaansa heittävästä junaa raiteiltaan, oli sotilaiden läsnäolo."	"Jag lovar, den enda som hindrade den vilda barnaskarnan (s. 80) från att få tåget att spåra ur var soldaternas närvaro."	"Jag svär att det enda som hindrade deras larmande barnskara (s. 89) från att spåra ur tåget var soldaternas närvaro."
"Toisessa suunnassa oli Kuolleen metsän takkuinen, hitaasti kelottuva (s. 12) runkoryteikkö."	"I andra riktningen låg Döda skogens raggiga gyttor av träd som långsamt torkade på rot (s. 12)."	"Åt andra hållet fanns den trassliga, långsamt förtvinande (s. 12) stamröran i Döda skogen."

I den första översättningen har AI problem med ordföljd. I originalet är (delar av) teknologin sönderslagen, och AI har översatt den som att **delen** av teknologin sönderslagen. Det här är ett litet misstag som kanske kommer att försvinna när AI blir intelligentare. I den andra översättningen är ordet "tilltufsats" inte den bästa val. AI har översatt ordet fel med "podd" till "meddelande" möjligen på grund av att finska ordet "viestin" kunde vara förstådd som genitivform av ordet "viesti."

I den tredje översättningen har AI ändrat ordet "flik" till ett verb, även om ordet är ett substantiv. I Svensk Akademiens Ordbok finns det ett verb 'flik' men det inte har samma mening. Den fjärde översättningen är inte dålig, men det finns ord som är annorlunda från originalet men har i stora drag samma betydelse, och det är ett bra exempel på hur AI förstår grundtanken medan en mänsklig översättare har bättre uppfattningsförmåga av grammatik. I den femte översättningen liknar resultatet den andra översättningen på så sätt att meningen inte har översatts "fel" men de ordval som har gjorts i originalet passar bättre textens kontext., I den fjärde jämförelsen har en mänsklig översättare igen bättre kunskaper om textens nyanser.

4 Sammanfattning och diskussion

Den här kandidatuppsatsen handlar om översättning av participformer som man använder som adjektivattribut, dvs. participattribut i Emmi Itärantas roman *Teemestarin kirja* (2012) och dess svenska översättning *Minnet av vatten* (2017). Översättningen har gjorts av Camilla Frostell. Jag analyserade materialet genom att kategorisera och gruppera olika participformer och använda i huvudsak kvalitativa metoder. Syftet med min kandidatuppsats är att undersöka översättning av participformer som adjektivattribut från finska till svenska.

Genom att undersöka Emmi Itärantas böcker kommer det fram att de flesta participattributen i den finska boken har översatts direkt till svenska. De största skillnaderna mellan -VA/-VÄ och -NUT/-NYT participformer är att fler -VA/-VÄ participformer hade översatts till relativa som-satser.

Avhandlingen diskuterar även vad som eventuellt kan ha påverkat översättarens val när den finska boken har översatts till svenska. Analys av material visar att målet varit att behålla bokens rika och mångsidiga språk så långt som möjligt då participformer inte har direkt översatts till svenska.

Sammanfattningsvis visar avhandlingen att de valmöjligheter en översättare har under översättningsprocessen kräver kunnande och omdöme. Vad en bra översättning innehåller är en omfattande fråga och översättaren måste analysera varje mening separat för att bestämma vad som är det bästa alternativet i varje fall.

Litteratur

Europaparlamentet. 2023. ”Vad är artificiell intelligens och hur används det?” Artikel <https://www.europarl.europa.eu/topics/sv/article/20200827STO85804/vad-ar-artificiell-intelligens-och-hur-anvands-det>

Finansministeriet ”Artificiell intelligens och robotisering” Artikel <https://vm.fi/sv/artificiell-intelligens-och-robotisering>

”Översättare” Framtid.se <https://www.framtid.se/yrke/oversattare>

Ingo, Rune. 2007. *Konsten att översätta*. Författaren och Studentlitteratur, Danmark.

Iso suomen kielioppi

Järvinen, Petteri. 2023: ”Tekoölyn kyvyt ja rajat: kielen kääntäminen” i boken *Tekoöly ja minä – ihmisenä tekoölyn aikakaudella*

Novoterm. 2019. ”Så fungerar textbearbetning” Artikel <https://www.novoterm.se/s%C3%A5-fungerar-textbearbetning/>

Konttinen, Kalle. 2024. Föreläsningar på kursen MKVI1004 Kieli- ja käännteknologia (höst 2024)

Långland, Nelli. 2020. *Översättningsanalys – Semantiska förändringar av IKEA:s reklamtext för kollektionen MARKERAD*

Varjo, Mikael. 2018. ”Partisiipit” *Suomea edistyneille: itseopiskelumateriaalia edistyneille suomenoppijoille*. <https://blogit.utu.fi/suomeaedistyneille/2018/03/02/partisiipit/>

Vehmas-Lehto, Inkeri. 1999: *Kopiointia vai kommunikointia: Johdatus käännteorianaan* 1999, Oy Finn Lectura Ab, Helsinki.

Vilkuna, Maria. 2008. ”Infinitiivit ja partisiipit” *Iso suomen kieliopin verkkoversio* <https://kaino.kotus.fi/visk/sisallys.php?p=521>

Bilagor

Bilaga 1

Finska participformer som slutar med -vä/-vä och deras svenska motsvarigheter

Finska -va/-vä	Svenska (motsvarighet till) -va/-vä
"Auringonvalo siivilöityi harsoina niiden läpikuultavan (s. 10) pinnan läpi."	"Solskenet silade i slöjor genom de transparenta lägelväggarna."
"-- eivätkä edes yöt hukuttaneet horisontissa kelluvaa (s. 11) aurinkoa tähän aikaan vuodesta."	"—kom ju inget nattmörker och dränkte solen som låg och flöt (s. 11) ovanför horisonten."
"—ravistelin oksia avonaisten lyhtyjen päällä, kunnes kummankin pohjalla oli kuorallinen unisina ryömiviä (s. 11) kärpäsiä."	"—jag tog locket av lycktorna och höll dem under några grenar som jag skakade tills det låg en handfull dåsig krälände (s. 11) eldflugor på bottnen av båda."
"Kävelimme talon takana leviävän (s. 12) kuivuneen suon poikki tunturin juureen ja ylös rinnettä."	"Vi krossade det uttorkadekärret som började bakom vårt hus (s. 11), kom till fjällets fot och fortsatte uppför sluttningen."
"Toisessa suunnassa oli Kuolleen metsän takkuinen, hitaasti kelottuva (s. 12) runkoryteikkö."	"I andra riktningen låg Döda skogens raggiga gytter av träd som långsamt torkade på rot (s. 12)."
"Lyhdyt alkoivat hehkua himmeinä, kun roihukärpästen kellertävä (s. 13) kimallus syntyi hämärässä."	"Lyktrona lyste med ett matt, gulaktigt (s. 13) sken när eldflugorna började glöda i dunklet."
"Se oli kuin kuumenevan (s. 15) teeveden kohina rautapadan pohjalla --"	"Det låt som när tevattnet börjar sjuda (s. 14) i bottnen på en järnkittel --"
"—kun olimme äitiemme taluttamina ottaneet ensimmäisiä haparoivia (s. 63) askelia kylän aukiolla."	"—när vi tog våra första stapplande (s. 57) steg på bytorget."
"Nostin hyönteishupun päähäni ja astuin palavaan (s. 63) helteeseen."	"Jag tog på min isektshuvan och klev ut i den glödande (s. 57) hettan."
"Myöhemmin, kun edessä alkoi siintää Kuoljärven kimaltava (s. 83), aaltoileva siluetti holvimaisine rakennuksineen --"	"Längre fram, när den skimrande (s. 75), böljande silhuetten av Kuoljärvi och dess välvda byggnader --"
"Myöhemmin, kun edessä alkoi siintää Kuoljärven kimaltava, aaltoileva (s. 83) siluetti holvimaisine rakennuksineen --"	"Längre fram, när den skimrande, böljande (s. 75) silhuetten av Kuoljärvi och dess välvda byggnader --"
"Katsoin taaksepäin kohti kaupunkia, tomuista tasankoa ja horisontissa kapeana kulkevaa (s. 87) meren nauhaa --"	"Jag tittade bakåt, mot staden, den dammiga slätten och horisonten där en tunn strimma av havet antecknade sig (s. 79) --"
"Niissä oli kevyt, suuren maailma ihmeitä kuvaileva (s. 89) sävy."	"De hade en lätt ton av förundran (s. 80) i beskrivningen av stora världen."
"Vannon, että ainoa, mikä esti heidän mekastavaa (s. 89) lapsilaumaansa heittämästä junaa raiteiltaan, oli sotilaiden läsnäolo."	"Jag lovar, den enda som hindrade den vilda barnaskarnan (s. 80) från att få tåget att spåra ur var soldaternas närvaro."
"—ajattelin, en ensimmäistä kertaa, miten pakeneva (s. 120) kuolema oli, miten mahdoton tarttua ja nähdä ja käsittää."	"— jag tänkte, inte för första gången heller, på hur undflytande (s. 110) döden var, hur ogripbar och omöjligt att se och förstå."

Finska -va/-vä	Svenska (motsvarighet till) -va/-vä
"hänen haipuva (s. 128) elämänsä, joka vähenee silmiensä edessä ja jota en osaa pidättää maailman rajoissa."	"Hans liv som är på väg att rinna ut (s. 117) mer och mer inför ögonen på mig, och som jag inte kan hålla kvar inom världens gränser."
"Hän listasi asioita, jotka saivat hänet hymyilemään (syliin käpertyvä (s. 147) kissa, ensimmäinen haukaus rapeasta omenasta --"	"Han räknade upp sådant som fick honom att le (en katt som kryper ihop i ens knä (s. 134), den första tuggan av ett krispigt äpple --"
"—ja asioita, jotka saivat hänet kiukustumaan (hiertävä (s. 147) kenkä, vanhoiksi käyneet silmälasit, joilla ei näe enää --"	"—och sådant som irriterade honom (en sko som skavde (s. 134), glasögon som blivit för gamla och inte gick att se med längre --"
"Näyttö syttyi ja äidin pyöreä, kumpuileva (s. 149) käsiänsä ilmaantui näkyviin."	"Skärmen tändes och min mors runda, böljande (s. 136) handstil fyllde den."
"He olivat kastaneet sormensa jyrkänteiltä valuviin (s. 176) puroihin, ja tummiin, jäänhiljaisiin järviin --"	"De hade doppat fingrarna i bäckar som rann utför branterna (s. 160) och i mörka sjöar stillnade av is --"
"Vastasin kuuliaisesti varaposmestarin kysymyksiin seinällä riippuvasta taulusta (s. 178) --"	"Jag svarade artigt på viceborgmästarens frågor om tavlan som hängde på väggen (s. 162) --"
"Ne hajosivat hetkeksi, tuprahtivat irralleen kun kävelin niiden läpi, ja tihenivät sitten taas kuhiseviksi (s. 207) patsaiksi --"	"Den skingrades tillfälligt, löste upp när jag gick genom dem, tätnade sedan på nytt till skulpturlika svärmar (s. 187) --"

Bilaga 2

Finska participformer som slutar med -nut/-nyt och deras svenska motvarigheter

Finska -nut/-nyt	Svenska (motsvarighet till) -nut/-nyt
"-- ihmiset kävelivät kiteytyneen (s. 9) veden pinnalla ja nimittivät sitä jääksi."	"-- get gick att vandra över kristalliserat (s. 9) vatten som kallades för is."
"Niiden naarmuuntuneet (s. 19) muovikyljet kiilsivät auringonvalossa."	"Den repade (s. 18) plasten blänkte i morgonsolen."
"Parhaita löytöjä olivat entismaailman rikkinäisen teknologian osan, yhteenkietoutunut (s. 25) muovi ja metalli --"	"Till de bästa fynden hörde delar som hade ingått i den gamla erans sönderslagna teknologi, komponenter som bestod av både metall och plast (s. 23) --"
"-- ohitin vain mielenkiinnostomia esineitä: murenevia, likaisenvalkoisia muovilevyjä, epämurkavan näköisiä kenkiä, joiden korkeat korot olivat katkeilleet, haaltuneen (s. 28) nuken pään."	"-- jag stötte bara på sådant som var ointressant: smuliga, smutsvita platskivor, skor som såg obekväma ut, med höga klckar som hade brustit, ett bleknat (s. 26) dockhuvud."
"Ja nainen kaiken tuon takana – odottamaton, lokikirjaan kätkeytynyt (s. 63) --"	"Och kvinnan från all denna tid tillbaka – oväntad, dold i loggboken (s. 57) --"
"Katsoin siniviolettia tahraa penkin kuluneessa (s. 82), karkeassa kankaassa."	"Blicken föll på en blåfläck på den nötta (s. 74), sträva klädseln i baksätet."
"Niissä oli vain ainetta, johon hänen henkensä oli ollut sidoksissa, eikä hän enää kuulunut sille sen enempää kuin halo kuuluu kuihtuneelle (s. 120) kasville, jonka se on kasvattanut."	"Där fanns bara det stoft som hans ande hade varit bunden vid, och det tillhörde han inte längre, like lite som ljuset tillhör den vissnade (s. 110) planta som det en gång har fått att växa."

Finska -nut/-nyt	Svenska (motsvarighet till) -nut/-nyt
"Painoni alle takertunut (s. 146) ryppy paidassani kaivautui lihaksiin."	"Vecket som skjortan bildade under min tyngd (s. 133) skar in i ryggmusklerna."
"Hänen käsivartensa ympärille oli sidottu tahriintunut (s. 153) kangasriepu --"	"Han hade ett fläckigt tygstycke bundet (s. 139) om ena armen --"
"Sisällä oli hiukan kolhiintunut (s. 179), mutta muuten melko hyväkuntoinen viestin --"	"Inuti låg ett lite tillbucklad (s. 163), fast annars hyfsat välbehållen podd --"
" Hiutunut paidanhiha (s. 183) pilkotti arkun suljetun kannen alta --"	"En fransig (s. 166) skjortärm stack upp under det stängda locket --"
"Elämä ei kierrä niissä enää, niiden suonet olivat hapertuneet (s. 207) ja murtuneet --"	"Inget liv cirkulerade i dem längre, deras årdor hade blivit sköra och brustit (s. 187) --"
"Elämä ei kierrä niissä enää, niiden suonet olivat hapertuneet (s. 207) ja murtuneet --"	"Inget liv cirkulerade i dem längre, deras årdor hade blivit sköra och brustit (s. 187) --"
"Näin kivilaattojen poimut, niiden reunoiltaan epätasaiseksi liuskottuneen (s. 229) muodon --"	"Jag sår vecken i stenplattorna, de naggade och ojämna (s. 206) kanterna --"
"Olin odottanut, kunnes uhkaavat säröt maailmassa olivat umpeutuneet (s. 231) ja haalistuneet --"	"Jag brukade vänta tills de hotfulla sprickorna i världen omkring hade glidit igen och försvunnit (s. 208) --"
"Olin odottanut, kunnes uhkaavat säröt maailmassa olivat umpeutuneet (s. 231) ja haalistuneet --"	"Jag brukade vänta tills de hotfulla sprickorna i världen omkring hade glidit igen och försvunnit (s. 208) --"